

## KÜLÖNFÉLÉK

---

### HALALOZÁSOK.

#### Létay Gyula †

A régi erdész munkásgárda egy értékes tagja dőlt ki újból az élők sorából *Létay Gyula* nyugalmazott magyar királyi fő-erdőtanácsosnak 1937 december 22-én történt elhunytával.

Még a mult században, 1894-ben lépett az az államerdészet szolgálatába s három és fél évi kincstári szolgálat után került az akkori gyergyószentmiklósi magyar királyi erdőrendezőséghez.

Később a besztercei m. kir. erdőigazgatóságnál, majd a dévai m. kir. állami erdőhivatalnál teljesített szolgálatot, ahol eleinte a marosillyei, később a dévai m. kir. járási erdőgondnokságnak volt a vezetője.

Az összeomlás után neki is menekülnie kellett Erdélyből, amelyhez, mint annak szülöttje, élete utolsó percéig oly erősen ragaszkodott s így került előbb a Faértékesítő Hivatalhoz, majd a debreceni, később a miskolci erdőigazgatóság kerületébe. 1925-ben a szekszárdi erdőfelügyelőség vezetésével bízták meg s innen vonult 1929 szeptember végével végleges nyugalomba.

Szorgalma, pontos és lelkiismeretes kötelességteljesítése kártársai és a hivatalos körök megbecsülését biztosították részére, meleg érző szíve, változhatatlan jó kedélye és jóízű humora a szakkörökön kívül is igen sok jó barátot szereztek neki.

Egyesületünknek több, mint 3 évtizeden át volt buzgó és lelkes tagja s egyik letéteményese annak az önzetlen, megértő kollegiális szeretetnek, amelyik a régi erdészgárdát annyira áthatotta és áthatja ma is.

Az Egyesület őszinte részvétellel és megilletődéssel áldozik emlékének.

---

#### Dr. Hammersberg Géza †

Vizkereszt napján temettük el a régi erdészvilág egyik igen értékes tagját: *dr. Hammersberg Gantzstuckh* Géza ny. miniszteri tanácsos szaktársunkat.

Határozott, egyenes jelleméhez illett a 20<sup>o</sup>-os metsző hideg, a csákányokkal is alig szétvágható sírhantok keménysége.

Tudtuk, hogy nem a mai generáció gyermeke volt, de azt már alig tudjuk utólag is elképzelni, hogy fiatalos fellépése, egész megjelenése, akaratereje és munkabírása mögött — amint a szomorú gyászjelentésből kiolvassuk — 70 súlyos életév rejtőzött.

Dr. *Hammersberg G. Géza* 1867-ben Kassán született. Az akadémia elvégzése után 1889 október havában lépett — az akkori szintén nehéz idők divatja szerint, mint műszaki díjnok — a lipótvári m. kir. főerdőhivatalnál állami szolgálatba. 1892. év derekán a bustyaházi m. kir. erdőhivatalhoz, 1893-ban pedig már a m. kir. földmívelésügyi miniszterium erdészeti osztályába került.

A Budapesten töltött évek alatt állami szolgálatával párhuzamosan elvégezte a jogot, s 1898-ban jogi- és államtudományi doktorátust szerzett.

1899-ben kir. alerdőfelügyelővé neveztetett ki.

Az 1904–1906 évek alatt a budapesti kir. erdőfelügyelőségénél teljesített szolgálatot, majd 1906 októberében ismét a földmívelésügyi miniszterium erdészeti osztályába nyert beosztást, ahol azután erdőtanácsosi, főerdőtanácsosi és miniszteri tanácsosi minőségben állami szolgálatának végső időpontjáig (1924 február 1.) eredményesen működött.

1898-tól kezdve a felsőbb erdészeti közigazgatással közelebbi kapcsolatban álló jogi vonatkozású erdészeti kérdésekkel foglalkozott különös ügyszeretettel, s hosszú éveken, sőt évtizedeken keresztül az erdőrendészeti ügyek referense volt.

Munkájában bírói pártatlanság, szabatosság, igazságszeretet és fokozott törvénytisztelet jellemezte, s az e téren szerzett rendkívüli gyakorlata és előbb említett képességei juttatták el ahhoz a kitüntetető szerepkörhöz, hogy a világháború előtt a Horváth Sándor-féle erdőtörvénytervezet „Erdőrendészeti áthágások“ című fejeztének kidolgozásánál közreműködhetett.

Egykori munkatársunkra különös szeretettel gondolunk vissza. Emlékünkben él nemes, abszolút nyugalma, sokszor a hüvösség álarcaiba öltözött páratlan jó szíve.

Sohasem felejtjük el, hogy szigorúsága mellett képes volt teljes önzetlenséggel hónapokig tartó nehéz feladatok lebonyolítását vállalni, ha szegény sorsba jutott özvegyekről vagy árvákról volt szó.

Nem volna teljes a kép, ha meg nem említenők, hogy a komoly szellemi munka után — mint sok nagy egyéniség — ő is a kézművességben lelta örömét. Elsőrendűen értett az órákhoz és fegyverszerkezetekhez, sőt mindkét iparban oly tökélyre tett szert, hogy hivatásos órásk és fegyvergyárosok nem egy ízben vették igénybe kiváló szaktudását.

Nyugodjék békében!

## SZEMÉLYI HÍREK.

A földművelésügyi minisztérium vezetésével megbízott magyar királyi miniszterelnök előterjesztésére a magyar királyi erdőmérnökök személyzeti létszámában *Földes* Tibor és dr. *Ajtai* Sándor magyar királyi főerdőtanácsosi címmel felruházott magyar királyi erdőtanácsosoknak a magyar királyi főerdőtanácsosi jelleget, továbbá *Egry* Károly magyar királyi segéderdőmérnöknek a magyar királyi erdőmérnöki címet és jelleget adományozom.

Kelt Budapesten, 1937. évi december hó 30. napján.

*Horthy* s. k.

*Dr. Darányi Kálmán* s. k.

(6684/el. 1937. II. 1. F. M. szám.)

\*

A földművelésügyi minisztérium vezetésével megbízott magyar királyi miniszterelnök előterjesztésére a magyar királyi erdőmérnökök személyzeti létszámában *Zsombory* Ignác magyar királyi erdőtanácsosnak a magyar királyi főerdőtanácsosi címet és jelleget adományozom.

Kelt Budapesten, 1937. évi december hó 31. napján.

*Horthy* s. k.

*Dr. Darányi Kálmán* s. k.

(6685/el. 1937. II. 1. F. M. szám.)

\*

A földművelésügyi minisztérium vezetésével megbízott magyar királyi miniszterelnök előterjesztésére a magyar királyi erdőmérnökök személyzeti létszámában *Jankovits* Rezső magyar királyi főerdőmérnöknek a magyar királyi erdőtanácsosi címet adományozom.

Kelt Budapesten, 1937. évi november hó 11. napján.

*Horthy* s. k.

*Dr. Darányi Kálmán* s. k.

## TAGDIJCSÖKKENTÉS A MAGYAR MÉRNÖK- ÉS ÉPÍTÉSZE- EGYLET-BE BELÉPŐ TAGJAINK RÉSZÉRE.

Közgyűlésünk — amint erre vonatkozólag a jegyzőkönyv is részletes felvilágosítást nyújt — teljes mértékben magáévá tette *Roth* Gyula egyetemi ny. r. tanár álláspontját a Magyar Mérnök-és Építész-Egylet keretén belül megalakulandó külön *erdőmérnöki osztály* tárgyában.

Nem akarunk ismétlésekbe bocsátkozni, mert hiszen a kérdést már többször szóvátettük. Az is kétségtelen, hogy a tömörülésre irányuló törekvés *nemcsak kari, de egyben erdőgazdasági érdek is*, amint ezt Biró Zoltán az igazgató-választmány ülésén meggyőző érveléssel kifejtette.

Röviden hivatkozva tehát még egyszer a felsorakoztatott indokokra, újból nyomatékosan felhívjuk kartársainkat, jelentsék minél nagyobb számban belépésüket a Magyar Mérnök- és Építész-Egyletbe, hogy a tervezett erdőmérnöki osztály megalakulhasson.

Miután pedig, úgy látszik, még mindig bizonyos félreértés áll fenn a tagdíjfizetési kötelezettségre vonatkozólag, hangsúlyozottan kiemeljük: a közös cél érdekében mind egyesületünk, mind pedig a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet anyagi áldozatokat is hajlandó hozni, hogy ezáltal az újabb tagság vállalását tagtársaink részére megkönnyítsük.

A közgyűlés határozata értelmében *budapesti tagtársaink, ha a Magyar Mérnök- és Építész-Egyletbe is belépnek, ott évi 16 P, a vidékiek pedig 12 P tagdíjat fizetnek és ezzel kapcsolatosan az egyesületünknel fizetett évi 20 P tagdíjukat is 14 P-re csökkentjük.*

Fentiek alapján tehát mind a két egyesületben tagságot vállaló kartársaink közül a budapestiek évenként összesen 30 P, a vidékiek pedig 26 P tagdíjat fizetnek, ami az Országos Erdészeti Egyesület tagdíjával szemben mindössze 10, illetőleg 6 P többletet jelent.

Úgy véljük, hogy ez a teher csekély áldozat azért a nyereségért, amelyet szakunk érdekeinek hathatósabb védelme és külön képvisellete jelent a magyar műszaki társadalomban.

A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet címe: *Budapest, Reáltanoda-utca 13—15.*

Kérjük tagtársainkat, hogy a testvéregyesületbe való belépésüket — tagdíjelőírásuk csökkentése céljából — velünk is közölni szíveskedjenek.

## ADATOK A FAK VILLÁMSUJTOTTSAGÁNAK GYAKORISÁGAHOZ.

Az „Időjárás“ 1937. évi július—augusztusi számában igen érdekes tanulmányt közöl Ijjász Ervin kartársunk tollából.

Az élő fáknak a villámsujtás szempontjából való veszélyessége egyike a legvitatottabb kérdéseknek.

Bizonyos tapasztalati adatok már a köztudatban is élnek, hiszen az ősi német mondás: „*Die Eiche weiche, die Buche suchel*“ némi útbaigazítást szolgáltat ebben a kérdésben.

*Ijjász* a rendelkezésre álló irodalom gondos áttanulmányozása alapján, valamint a Meteorologiai Intézet zivatarjelző állomásainak jelentéséből gyűjtötte össze adatait.

Ezeket 4 táblázatba foglalva az alábbi következtetésekhez jut:

a) megfelelő körülmények között minden fát egyformán érhet villámcsapás;

b) a fák villámveszélyessége elsősorban klimatikus, termőhelyi és tenyészeti adottságok következménye;

c) hazánkban a villámcsapásoknak átlagosan 15%-a sujt élőfára;

d) a fákra sujtott villámcsapásoknak 96%-a lombfára, 4%-a fenyőfára esik;

e) a lombfák villámveszélyességének sorrendje a következő: akác, nyár, tölgy, körte, eper, fűz, bükk, dió, hárs, cseresznye, éger, juhar, nyír, gesztenye, stb;

\* a fák villámveszélyessége júliusban a legnagyobb.